IPN BU 0 449/5/41

MINISTERRAT
DER DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK
MINISTERIUM FÜR STAATSSICHERHEIT

Berlin, 12.05.87
Tgb.-Nr. P/512418

PZWAPL

OCH-05448/P/87 z 87.05.21
P13/11
KPR; KSW, JSW

121

~~220~~
224

Streng geheim!

Auffassungen zur Aufnahme von diplomatischen Beziehungen zwischen der VR Polen und dem Vatikan

Nach Ansicht diplomatischer Kreise des Vatikans sei wegen der unterschiedlichen Interessen des Vatikans und der polnischen Kirchenführung auch im Ergebnis des für Juni 1987 vorgesehenen Besuches von Papst Johannes Paul II. in Polen kaum mit der kurzfristigen Aufnahme diplomatischer Beziehungen zwischen Polen und dem Vatikan zu rechnen. Kardinalstaatssekretär Casaroli und der Vorsitzende des Rates für öffentliche Angelegenheiten des Vatikans Silvestrini zeigten zwar starkes Interesse an der Herstellung diplomatischer Beziehungen. Sie versprächen sich davon eine Erweiterung ihrer Möglichkeiten zur Einflußnahme auf die Politik des polnischen Episkopats sowie eine Einschränkung der wachsenden Verselbständigung der Kirche Polens und der Direktkontakte polnischer Kleriker zum Vatikan. Auch Johannes Paul II. spreche sich verbal für diplomatische Beziehungen aus. Praktisch sei der Papst aber nicht übermäßig an deren Herstellung interessiert, weil er die seine Position im Vatikan stärkenden Direktkontakte mit der polnischen Ortskirche nicht eingeschränkt sehen wolle. Die überwiegende Mehrheit der polnischen Bischöfe nehme dagegen zu dieser Frage eine ablehnende Haltung ein. Nur eine Minderheit um Kardinal Glemp stehe der Aufnahme diplomatischer Beziehungen aufgeschlossen gegenüber. Glemp verbinde damit die Erwartung, daß der Vatikan ihn in seinen Bemühungen zur Einschränkung der Selbständigkeit der polnischen Bischöfe, die seine Autorität im polnischen Episkopat untergraben, unterstütze.

(APO 19/87)

Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów

1987, 12 maja, Berlin – *Informacja Głównego Zarządu Wywiadu Ministerstwa Bezpieczeństwa Państwowego Niemieckiej Republiki Demokratycznej nt. opinii w kręgach dyplomacji Watykanu odnośnie do ewentualnego nawiązania stosunków dyplomatycznych między Watykanem a Polską Rzeczpospolitą Ludową.*

Rada Ministrów
Niemieckiej Republiki Demokratycznej
Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego

Berlin, **12.05.**[19]**87**[a]
Nr dziennika **P/5124/87**[b c d]

Ściśle tajne!

Opinie odnośnie do nawiązania stosunków dyplomatycznych między PRL i Watykanem

W opinii kręgów dyplomatycznych Watykanu nie należy liczyć, także w wyniku przewidzianej na czerwiec 1987 r. wizyty papieża Jana Pawła II, na nawiązanie w krótkim terminie stosunków dyplomatycznych między Polską a Watykanem z powodu rozbieżnych interesów Watykanu i polskiego kierownictwa kościelnego. Kardynał sekretarz stanu [Agostino] Casaroli i przewodniczący Rady Spraw Publicznych [Achille] Silvestrini jednakże wykazywali znaczne zainteresowanie ustanowieniem stosunków dyplomatycznych. Obiecywali sobie poszerzenie swoich możliwości wywierania wpływu na politykę polskiego episkopatu jak i ograniczenie rosnącego usamodzielnienia się polskiego Kościoła i bezpośrednich kontaktów polskich duchownych z Watykanem. Również Jan Paweł II werbalnie opowiedział się za stosunkami dyplomatycznymi. Praktycznie jednak papież nie jest nadmiernie zainteresowany ich ustanowieniem, ponieważ nie chciałby ograniczenia wzmacniających jego pozycję w Watykanie bezpośrednich kontaktów z polskim Kościołem. Przeważająca większość polskich biskupów przyjmuje przy tym negatywne stanowisko w tej kwestii. Tylko mniejszość wokół kardynała Glempa jest otwarta na nawiązanie stosunków dyplomatycznych. Glemp łączy z tym oczekiwanie, że Watykan wesprze go w jego staraniach o ograniczenie samodzielności polskich biskupów, podkopujących jego autorytet w polskim episkopacie.

(APÜ[1] 19/87)

Źródło: AIPN, 0449/5, t. 41, k. 224, mps.

tłum. dr Franciszek Dąbrowski, Archiwum IPN

---

[a] *Data naniesiona datownikiem.*
[b] *Numer wpisany odręcznie.*
[c] *Poniżej naniesiony odręcznie symbol hasłownika Wydziału XVII Departamentu I MSW:* **PZWAPL**.
[d] *Nad nagłówkiem odręcznie naniesiony numer dziennika korespondencyjnego Wydziału XVII Departamentu I MSW, daty i dekretacje:* **OCH-05448/8/87 z** [19]**87.05.21** | **P1311** | **KPR** [kierownictwo partyjno-rządowe]**; KSW; JSW**.
[1] APÜ, tj. Außenpolitische Informationsübersicht – przegląd informacyjny polityki zagranicznej, informacja sporządzana (zwykle co tydzień) przez HVA, tj. wywiad MfS, dla ministerstwa spraw zagranicznych NRD, por. *Abkürzungsverzeichnis. Häufig verwendete Abkürzungen und Begriffe des Ministeriums für Staatssicherheit*, red. R. Eiselt, Berlin 2012, wyd. 10, s. 17